

สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์

ผลผลิต : โครงการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตร

กิจกรรมหลัก : ปรับโครงสร้างการผลิตปศุสัตว์ (กระบือ)

กิจกรรมรอง : การคัดเลือกกระบือพ่อพันธุ์/อุทหนุเกษตรกรในการเลี้ยงดูกระบือพ่อพันธุ์ประจำกลุ่ม

1. หลักการและเหตุผล :

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีนโยบายเร่งด่วนให้แก้ไขปัญหาจำนวนกระบือและผู้เลี้ยงของไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง รักษาปริมาณกระบือไม่ให้ลดลง พัฒนาการผลิตกระบือ ปรับแนวทางการเลี้ยงเพื่อรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ ส่งการผลิตเชิงพาณิชย์เพื่อการบริโภคเนื้อนม กำหนดเป้าหมายในการเพิ่มจำนวนกระบือให้กลับสู่ระดับเดิม คือ มีประชากรกระบือเพศเมีย 1 ล้านตัว การแก้ไขต้องทำให้วงจรการผลิตกระบือขับเคลื่อนเต็มประสิทธิภาพ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลกระทบนำไปสู่เป้าหมาย ประกอบด้วย 1 มาตรการ และ 1 โครงการ ดังนี้

➤ มาตรการปกป้องพันธุ์กระบือ ดำเนินการเชื่อมโยงกฎระเบียบ แนวทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อหยุดยั้งการลดลงของจำนวนกระบือ โดยเฉพาะการฆ่ากระบือเพศเมีย ที่ยังมีความสมบูรณ์พันธุ์ หรือป้องกันการฆ่ากระบือที่อยู่ในวัยเจริญพันธุ์และเพศเมียในระบบการผลิต รวมถึงลดแรงกดดันต่อเกษตรกรจากราคาความต้องการเนื้อกระบือ รักษาระดับราคาขายกระบือและโคมีชีวิต จึงจำเป็นต้องรักษาให้กระบือเพศเมียอยู่ในวงจรการผลิตให้มากที่สุด โดยอาศัยแนวทางปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและบริหารจัดการ ควบคุมเคลื่อนย้าย นำเข้า ส่งออกกระบือเพศเมีย เพื่อสร้างสมดุล อุปสงค์และอุปทานกระบือในประเทศ

➤ โครงการเพื่อเร่งรัดการผลิตกระบือ แก้ไขปัญหาเกษตรกรรายย่อยขายกระบือก่อนถึงกำหนด ด้วยมูลค่าของทรัพยากรจากตัวกระบือสามารถเป็นหลักประกันในตัวเองได้ ภาครัฐสามารถให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในจำนวนการเลี้ยงกระบือ โดยการกู้ยืมเงินปลอดภาระดอกเบี้ย ตลอดจนการให้กู้ยืมเพื่อช่วยเหลือในการเลี้ยงลูกกระบือ จนถึงระยะโตเต็มวัยเพื่อสร้างรายได้เพิ่มขึ้น ดำเนินการ 8 ปี เกษตรกร 20,000 ราย สร้างฐานจำนวนแม่กระบือ 100,000 ตัว ช่วยเหลือการเลี้ยงลูกกระบือ 215,743 ตัว

2. วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อเพิ่มปริมาณกระบือในกระบวนการผลิต
2. เพื่อปกป้องพันธุ์กระบือเทศเมียวัยเจริญพันธุ์
3. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบืออย่างยั่งยืน

3. ผลผลิต (Output) ระดับกิจกรรม/โครงการ

- 3.1 เกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือได้รับการดูแลเอาใจใส่จากหน่วยงานราชการ

4. ผลลัพธ์ (Outcome) ระดับกิจกรรม/โครงการ

- 4.1 เกษตรกรดำเนินกิจกรรมการเลี้ยงกระบืออย่างยั่งยืน
- 4.2 จำนวนกระบือภายในประเทศเพิ่มขึ้น

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

- 5.1 มีจำนวนกระบือเพิ่มขึ้น
- 5.2 รักษาสมมูลราคาของกระบือได้คงที่
- 5.3 เกษตรกรมีรายได้

6. ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานโดยละเอียด ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :

กิจกรรม	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่ดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ
อุดหนุนเกษตรกรในการเลี้ยง ดูกระบือพ่อพันธุ์ประจำกลุ่ม	หลักเกณฑ์และแนวทางการเลี้ยงดูกระบือพ่อพันธุ์ประจำกลุ่ม ๑. เจ้าของกระบือจะต้องยินยอมให้กระบือพ่อพันธุ์ผสมพันธุ์กับ กระบือเพศเมียของเกษตรกรภายในกลุ่มทุกครั้งที่มีการแจ้ง ๒. เงินอุดหนุนที่ได้รับจะต้องนำไปจัดซื้ออาหารข้น และแร่ธาตุ เพื่อดูแลกระบือให้มีความสมบูรณ์พันธุ์ พร้อมแนบหลักฐานการ จัดซื้อ (กปศ.12 หรือใบเสร็จรับเงินที่ร้านออกให้) ๓. เจ้าของกระบือต้องยอมตรวจโรคระบาดสัตว์ที่เกี่ยวข้อง (TB,Bru) ตามโปรแกรมของกรมปศุสัตว์	5 เขต 32 จังหวัด	ปศข, ปศจ,ปศอ.สพพ.

7. แผนภูมิความเชื่อมโยงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและขั้นตอนวิธีปฏิบัติงาน

